

Motion till riksdagen 2019/20:947

av Åsa Eriksson (S)

Översyn av regleringen av techjättarna för ett mer demokratiskt internet

---

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över regleringen av techjättarna i syfte att bekämpa spridningen av hatpropaganda, hot och falska nyheter och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Allt fler mänskliga aktiviteter och interaktioner flyttar över till de digitala plattformarna. Med den globala vågen av antidemokratisk högerpopulism måste vi fråga oss vilken roll sociala medier har haft i den här utvecklingen. Problemet bottnar i att hat, oro och ilska är känslor som oftare än kärlek och vänlighet får oss att reagera. Vi delar t.ex. tidningsartiklar om brott eller vanvård eftersom vi blir upprörda över dessa. Negativa stimuli är starkare än positiva. Dessvärre styrs stora medieplattformar i dag av algoritmer som ytterligare förstärker denna tendens. På grund av techjättarnas hatpremierande algoritmer som gynnar ytterligheterna i inlägg och kommentarer har tonen i sociala medier hårdnat och polariseringen i debatten ökat. Vi nutidsmänniskor sväljer hellre korta, arga påståenden utan källa än att läsa en längre, resonerande text om den komplexa tillvaro vi faktiskt lever i. Det har blivit viktigare att skrika hatiska tillmälen till den som inte köper ens upplevda världsbild än att ta in relevant fakta som presenteras.

Politiken har ett ansvar för att analysera de sociala plattformarnas inverkan på samhället och överväga reglering i syfte att begränsa funktioner där exempelvis falsk ryktesspridning och hatisk propaganda premieras. Runt om i världen diskuteras de globala plattformarnas makt och inflytande på samhälle, marknad och människor. Flera har uppmärksammat plattformarnas storlek och många anser att bolagen redan kan anses utgöra institutioner och infrastruktur som är väsentliga för samhället. Till skillnad från exempelvis mediebolag och telekombolag är plattformarna i stor utsträckning

oreglerade men nu är det dags att överväga en översyn av regleringen i syfte att minska de skadliga effekterna.

Plattformarna har en betydande makt över vår tillgång till information och digitala tjänster. Den regulatoriska obalansen, exempelvis vad gäller skillnader i beskattning och ansvar för innehåll, gynnar även plattformarna oproportionerligt. Ur ett demokratiskt perspektiv är det problematiskt om allt färre bedriver journalistisk verksamhet och beroendet ökar av ett fåtal amerikanska aktörer som kan styra vilken information som når individerna.

Plattformarna bestämmer vad som presenteras för användarna. Hur sidor och tjänster rangordnas är helt avgörande för hur de synliggörs för användarna. En ändring i algoritmerna som styr plattformarna kan påverka en hel branschs synlighet eller avgöra om en viss nyhet når ut. Den svenska debatten påverkas i hög grad av dessa globala företags algoritmer. Plattformarnas algoritmer syftar till att hålla användarna engagerade och få dem att stanna kvar. Det leder i sin tur till att algoritmerna lyfter fram material som väcker starka känslor, ofta vrede. Det bidrar till en polarisering av det offentliga samtalet. Plattformarna menar att de är techbolag som inte kan hållas ansvariga för innehållet som laddas upp av deras användare. Ändå är det uppenbart att de i praktiken rekommenderar, tillgängliggör och synliggör innehållet och på så sätt kan anses ha ett visst ansvar.

Vi måste fundera på hur plattformarnas storlek, algoritmer i sociala medier och de digitala marknadernas funktionssätt påverkar medier, demokrati och det offentliga samtalet. Därför är en översyn påkallad. Eftersom det rör globala företag bör översynen beakta EU-samarbetets möjligheter att få genomslag. En sådan översyn bör självklart också beakta det grundläggande värdet av en fortsatt stark press- och yttrandefrihet i en demokrati.

Åsa Eriksson (S)